

ZeJN v kontekstu EU

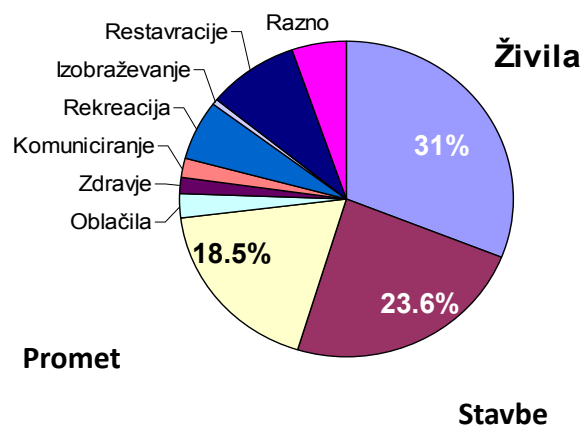
Seminar o energijski učinkovitosti v JN
Ljubljana, 20. in 21. februar 2013

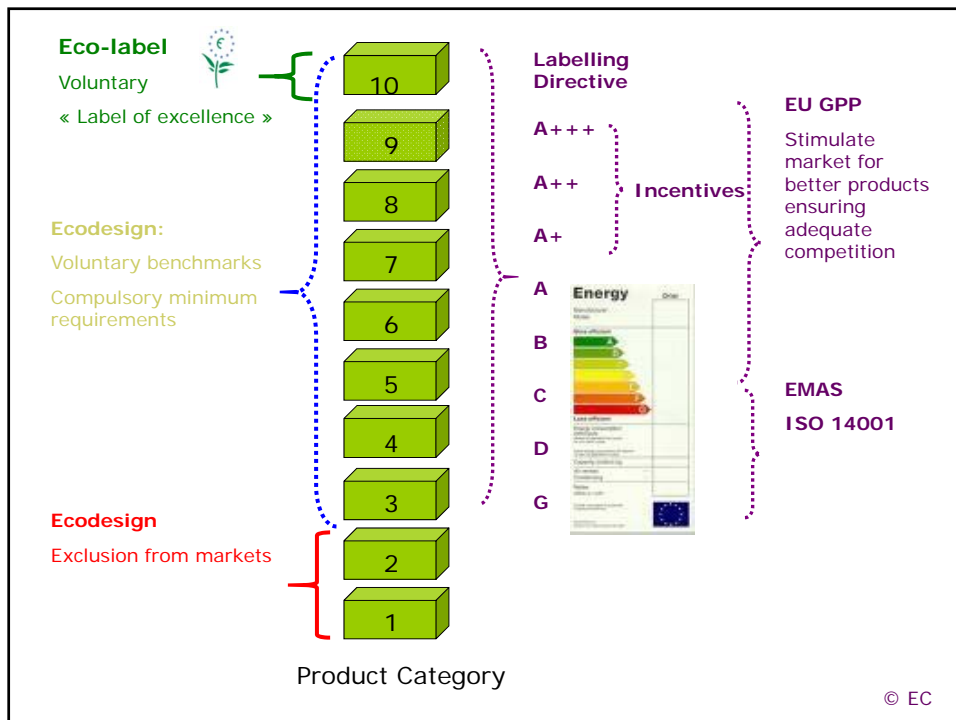
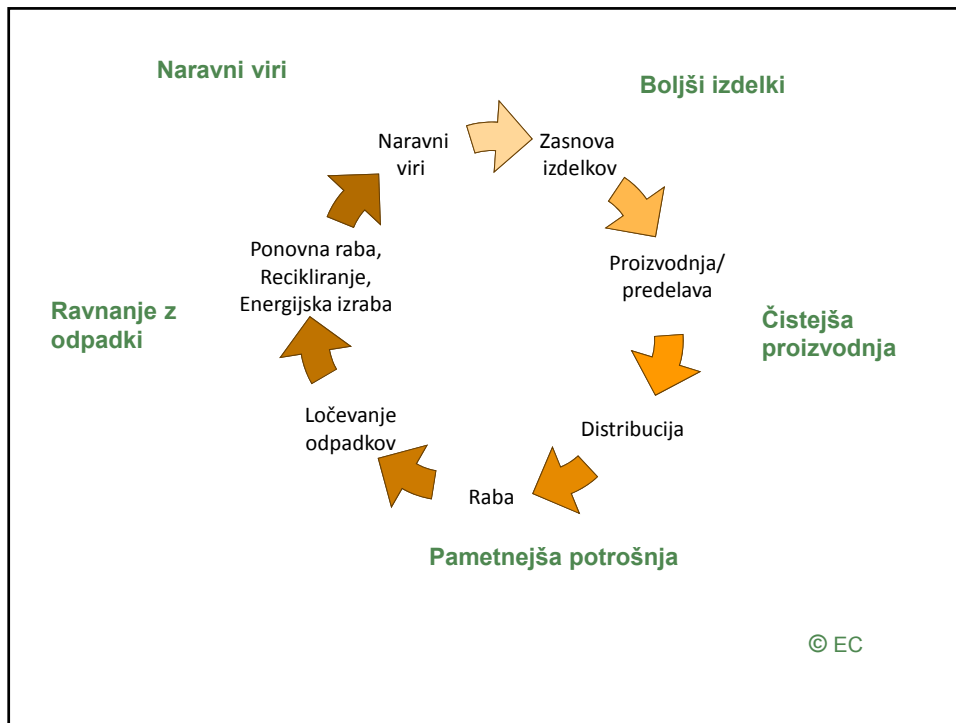
mag. Alenka Burja

Okoljski vplivi, ki jih povzročata ne-trajnostna potrošnja in proizvodnja

© EC

Javna naročila predstavljajo 20% EU BDP – preko 2 trilijona €

... je naročanje blaga, storitev ali gradenj, ki imajo v primerjavi z običajnim blagom, storitvami in gradnjami v **celotni življenjski dobi** manjši vpliv na okolje, a enake osnovne funkcije.

ZeJN praviloma uporabimo najmanj takrat, ko:

- ✓ gre za velike okoljske vplive izdelkov /storitev/ gradenj
- ✓ gre za večji obseg nakupov
- ✓ obstajajo velike možnosti za izboljšanje okolja

ZeJN je hkrati učinkovit instrument za spreminjanje navad in obnašanja in promocijo trajnostne potrošnje in proizvodnje

Okoljske zahteve za 19 izdelkov

Stavbe, Električna, Čistila in storitve čiščenja, Tekstilni izdelki, Živila in gostinske storitve, Pohištvo, Pisarniška elektronska oprema, Papir, Vrtni izdelki in vrtnarjenje, Vozila

Okna, Toplotna izolacija, Stenske obloge, Trdne talne obloge, Soproizvodnja toplote in elektrike, Gradnja cest in prometne oznake, Cestna razsvetljava in prometna signalizacija, Mobilni telefoni, Notranja razsvetljava

V izdelavi: Sistemi ogrevanja, Kopalniška oprema, Infrastruktura za odpadne vode, Električna oprema v zdravstvu, Notranje in zunanje barve

Prenovitev zahtev vsake 2 do 3 let

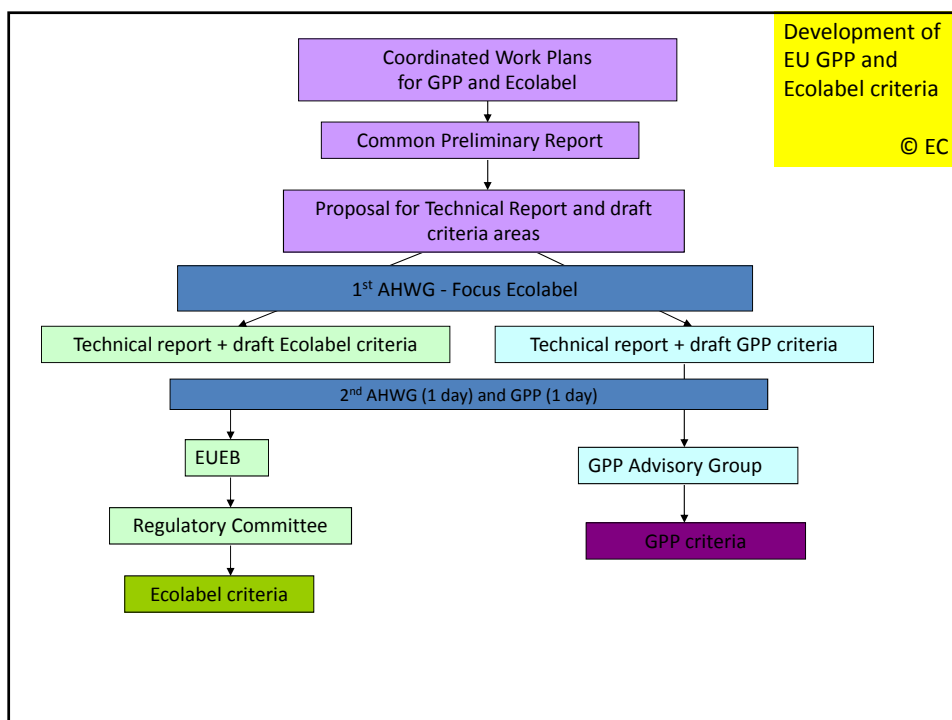
- Temeljne zahteve: **vključujejo ključne okoljske vplive**
- Dodatne okoljske zahteve: **nakup najboljših izdelkov / storitev / gradenj**
- ZeJN zahteve temeljijo prvenstveno na kriterijih znakov za okolje Tipa I

Znaki za okolje Tipa I

Prostovoljna okoljska oznaka , postavljena s standardom ISO 14024:

- Uradna oznaka, ki izpostavlja okoljske prednosti izdelka
- Okoljske zahteve temeljijo na vplivih iz celotne življenjske dobe izdelka in so znanstveno preverjene
- Zahteve se oblikujejo v sodelovanju z različnimi deležniki
- Usklajenost z okoljskimi zahtevami potrди neodvisni certifikacijski organ

Okoljski vplivi

Električna energija

- izkopavanje fosilnih virov (biotska raznovrstnost, vodni viri, zrak, degradacija okolja)
- CO₂ in druge emisije, ki nastajajo pri proizvodnji električne energije (zdravje ljudi)
- ravnanje z odpadki
- neučinkovita raba energije

Elektronska pisarniška oprema

- raba naravnih (omejenih) virov
- škodljive snovi in emisije pri proizvodnji
- raba energije pri proizvodnji in potrošnji
- hrup
- onesnaženost zraka, tal in vode
- nevarni odpadki, embalaža, odlaganje

Okoljski vplivi

Pisarniški papir in higienski papirnati proizvodi

- izsekavanje gozdov, izguba biotska raznovrstnost
- poraba energije in vode med proizvodnjo
- emisije v vodo in zrak pri proizvodnji celuloze in papirja
- uporaba kemikalij pri proizvodnji
- nastajanje odpadkov (mulj in odpadni papir)
- odpadki od potrošnje
- raba energije pri kopiranju, tiskanju...

Okoljski vplivi

Osebna in transportna vozila

- emisije CO₂, NO_x, NMHC in prašni delci (zdravje ljudi, onesnaženje)
- poraba energije
- odpadna mazivna olja, pnevmatike

Pnevmatike

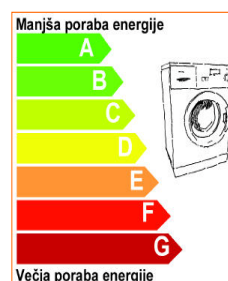
- poraba energije pri proizvodnji in rabi
- škodljive snovi in emisije
- hrup
- ravnanje z odpadki

Okoljski vplivi

Audio in video oprema, bela tehnika in klimatske naprave

- pridobivanje surovin
- izkoriščanje omejenih virov
- emisije pri proizvodnji
- poraba energije in vode pri proizvodnji in rabi
- tanjšanje ozonskega plašča, toplogredni plini
- hrup med rabo
- odpadki

Okoljski vplivi

Živila in gostinske storitve

- eutrofikacija, zakisljevanje ter škodljivi vplivi na zdravje ljudi in okolje zaradi rabe umetnih gnojil in fitofarmaceutskih sredstev
- erozija tal, uničevanje gozdov in izginjanje biotske raznovrstnosti zaradi intenzivnega kmetijstva in ribolova
- velika poraba energije in vode pri pridelavi, predelavi in pripravi hrane
- embalaža in odpadki
- dostava

Okoljski vplivi

Stavbe

- poraba energije za ogrevanje, hlajenje, prezračevanje, toplo vodo in električno energijo ter emisije CO₂, ki nastajajo pri tem
- poraba naravnih virov
- poraba virov sladke vode med gradnjo in v fazi uporabe
- emisije snovi, škodljivih za zdravje ljudi in okolje, med proizvodnjo ali odlaganjem gradbenih materialov, ki povzročajo onesnaževanje zraka in vode
- negativen vpliv na zdravje uporabnikov zgradbe zaradi gradbenih materialov, ki vsebujejo nevarne snovi
- emisije CO₂ zaradi prevozov
- nastajanje odpadkov

Okoljski vplivi

Čistila

- onesnaževanje zraka pri proizvodnji
- bioakumulacija ali izpostavljenost prehranjevalne verige in škodljivi vplivi na vodne organizme
- negativen vpliv na zdravje zaposlenih pri delu zaradi uporabe nekaterih kemikalij (npr. topila ipd.)
- ostanki čistil in odpadna embalaža

Pohišvo

- izguba biotske raznovrstnosti, erozija in poslabšanje tal, zguba vode
- raba nevarnih snovi pri obdelavi (formaldehid, VOC ipd.)
- uporaba fosilnih materialov (kovina, plastika)
- odpadki in odpadna embalaža

Environment - European Commission - GPP - Windows Internet Explorer

http://ec.europa.eu/environment/gpp/index_en.htm

Datoteka Uredi Pogled Prijavljene Orodja Pomoč

Environment - European Commission - ...

A to Z | About this site | Contact | FAQ | Sitemap | What's new? | Search | Legal notice | English (en)

ENVIRONMENT

European Commission

European Commission > Environment > About GPP

Home | Who's who | Policies | Integration | Funding | Law | Resources | News & Developments

Homepage

About GPP

Policy Framework

Legal framework

GPP criteria

GPP criteria development process

National Action Plans

Studies, Projects, Reports and GPP examples

FAQs

News and events

Glossary

Useful links

Green public procurement

Latest News

- **Study on the Uptake of GPP published**
In 2008, the European Commission set an indicative target that, by 2010, 50% of all public tendering procedures should be green. A new study has now been published that measured if this target was met. From this study, it appears that, while green procurement is done at a large scale in Europe, the 50% target has not been met.
[Read more...](#)
- **New EU GPP criteria on Indoor Lighting and update of eight existing EU GPP criteria sets**
The Commission has published new criteria for indoor lighting and has updated the following criteria sets: office IT equipment, transport, electricity, cleaning products and services, textiles, gardening products and services, hard-floor coverings, street lighting and traffic signals. The new criteria and technical background reports for each set of criteria can be found [here](#).

Quick links

- [Public Consultation on future GPP policies](#)
- [Videos](#)
- [Upcoming Events](#)
- [News-Alerts](#)
- [Training and awareness-raising](#)
- [Communication on GPP](#)
- [Buying Green Handbook](#)
- [GPP criteria development procedures](#)

GPP Helpdesk

start

Internet

125%

15:26

Hvala za pozornost

aburja@yahoo.com

